This question paper contains 2 printed pages]

RN-457-2022

FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION MAY/JUNE, 2022

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper XVI

(Indian Politics : Major Issues and Debates) (भारतीय राज्यव्यवस्थातील प्रमुख विवादाची मुद्दे)

(Wednesday, 6-7-2022)

Time: 2.00 p.m. to 5.45 p.m.

Time— 3.45 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— Attempt all questions.

सर्व प्रश्न सोडवा

1. Discuss the characteristics of Indian Federal Government System. 20 भारतीय संघराज्य शासन व्यवस्थेची वैशिष्ट्ये सांगा.

Or

(किंवा)

State the role of Governor in Central-State Administrative relations in India.

भारतातील केंद्र-राज्य प्रशासकीय संबंधातील राज्यपालांची भूमिका स्पष्ट कराः

2. What is meant by Secularism? Discuss the secularism in India. 20 धर्मनिरपेक्षता म्हणजे काय? ते सांगृन भारतीय धर्मनिरपेक्षतेची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Comment on the statement of demerits which are responsible for secularism and casteism in Indian democracy.

धर्मांधता आणि जातीयता हे भारतीय लोकशाहीला धोका पोहचविणारे घटक आहेत, या विधानाचा परामर्श घ्या.

P.T.O.

WT	(2)	V. 3. 4. 7.	RN—457—2022

3. Explain the Right to speech freedom in Indian Constitution and its limits.

'भारतीय राज्यघटनेतील भाषण स्वातंत्र्याचा अधिकार स्पष्ट करून त्यावरील मर्यादा आवश्यक आहेत काय ? स्पष्ट करा

Or

(किंवा)

Explain the nature of Political Criminalization in India. भारतातील राजकीय गुन्हेगारीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

4. Write short notes on the following (any three):

15

- (i) Goods and Services Tax (GST)
- (ii) Election and Religion
- (iii) New dimension of Personal Freedom
- (iv) Regionalism
- (v) Causes of Criminalization in Indian Politics.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही तीनवर)

- (i) वस्तु व सेवा कर (जीएसटी)
- (ii) निवडणूका आणि धर्म
- (iii) व्यक्ती स्वातंत्र्याचे नव प्रवाह
- (iv) प्रान्तवाद
- (v) भारतीय राजकारणातील गुन्हेगारीची कारणे.